

KURJER SPORTOWY

TYGODNIK POŚWIĘCONY WSZYSTKIM GAŁĘZIOM SPORTU

LEKKA ATLETYKA, PIŁKA NOZNA, BOKS, SPORTY KOBIECE, NARCIARSTWO, TURYSTYKA,
SZERMIERKA, RUGBY, WIOŚLARSTWO, PŁYWANIE, TENIS ITD.

Miss P. Green (Londyn) skacze 1'51 m, ustanawiając nowy rekord światowy w skoku w wyż.

Szosowe mistrzostwo kolarskie Polski w Katowicach.

Zwycięzca Lange (Tow. Cykl. i Mot. — Poznań).

Perły

Dnia 12 lipca br. odbyły się w Katowicach zawody kolarskie o tytuł mistrza Polski na szosie na rok 1925. Trasa wynosiła 206.200 km. Z polecenia ZPTK. organizacją zawodów zajął się Związek Cyklistów Wojew. Śląskiego, którego prezes p. Skiba z zadania się wywiązał naogół bez większych usterek. Zawodnicy, którzy przybyli z całej Polski zalili się, że uikt ich na dworcu nie przywitał i nie wskazał kwatery których też wcale nie przygotowano.

Zgłoszonych zawodników było 48. Startowało 46. Jest to jak na nasze stosunki liczba imponująca i rzeczywiście piękny był widok, gdy kandydaci na dumny tytuł mistrza Polski, ruszyli z muzyką na czele na start, skąd na komendę startera ruszyli w drogę. Start o godz. 6:35 był naszym zdaniem nieco za wczesny, gdyż duża ilość zawodników wyjechała na czczo, nie mogła bowiem o tej porze dostać nic ciepłego, co się później odbiło podczas jazdy.

Już po pierwszych 5-u klm., utworzyła się czołowa grupa z 8 zawodników, reszta gęsiego. Powoli jednak wyciąga się grupa czołowa w długiego węża. Zrazu trzyma się trójka Miller, Lange i Bartodziejski razem. Zwolna jednak, ale pokonując opór przeciwnika odbija się od konkurentów zacięty Łódzianin. Dy-

Mistrz Polski Lange.

dem odcyfrowuje się zabłocony numer... gorączkowo szuka się w programie. Mistrz Polski na szosie na rok 1925 został Lange Poznańskie Tow. Cykl. i Mot. w czasie 7 godz. 25 min.

Dyskusja na temat co z Millerem? Sensacja przecież szalona, aby na 35 km nadrobić 7 km. Czyżby pech, czy wypadek? Ale już awizują drugiego. Z daleka widać zielone naszywki przy rękawkach. Barwy W. T. C. A więc i Bartodziejski minął Millera. Licznie zgromadzeni Łódzianie zaniepokojeni. Lecz po pięciu minutach zjawia się tak niecierpliwie oczekiwany. Przejeżdża bez końcowego szpurta. Spuchł, — lekka niedyspozycja pozbawiła go na krótko przed metą za służonych i tak bliskich już laurów. Później w odstępkach kilku minutowych przybywają następni. Razem 10. Reszta wsiąka.

Godnym uwagi jest fakt iż członkowie Unii Łódzkiego, przyjechali w 3 samochodach do Katowic, podczas gdy zawodnicy krakowscy przyjechali samopas. Meta nieszczerólnie obrana w szczerem polu zawodnicy zabłoceni od stóp do głów, (numery, które mieli na plecach tak zabłoczone iż nie można było ich odcyfrować), nie mieli gdzie się obmyć. Na 46 zawodników przyjechało do mety zaledwie 10!!! reszta, między nimi taicy, jak Ignatowicz, któremu *vor po-*

Momenty z biegu. 1) Dojazd do Mikołowa 2) Grupa czołowa przed Żorami 3) Miejsce w Orzeszu, gdzie Spyra (Nowa wieś) uległ wypadkowi.

stans między nim, a następnymi wzrasta, a i Lange odstawia Bartodziejskiego. Reszta jedzie. Między jadącymi jest jednak zasadnicza różnica. Jedni jadą jeszcze w wyścigu na rowerach, inni wybrali łatwiejszy i wygodniejszy sposób lokomocji.

Gdy bowiem koło godziny 10 rano zaczął padać ulewny deszcz, ci zawodnicy gremialnie wsiadali na auto sanitarne.

To też w tym czasie nie można już mówić o grupach. Ci, którzy nie wycofali się jeszcze z biegu, ciągną każdy na swoją rękę. Miller odsadził się na 7 klm. od Langego, Bartodziejski za tym znowu od 1500 m. Między pierwszym, a drugim blisko mila polska różnicy. I to na 170 km., czyli, że pierwszy ma do przebycia jeszcze drogę o $\frac{1}{4}$ krótszą od najgroźniejszego konkurenta. Gdy przeto zgromadzeni na mecie otrzymują relację z przestrzeni, nie wątpi nikt, że amarantową koszulką z białym orłem przystroi się weteran walk na szosie Miller. Jakież zdumienie ogarnia przeto wszystkich, gdy na długiej, wiodącej ku celowi prostej pojawia się obłocna czerwona koszulka. Miller? Miller startował w takiej barwie, lecz ten kolarz, ani postawą, ani ruchami nie przypomina Łódzianina. Doskonałym spurtem mija taśmę, z tru-

Zdobywca drugiego miejsca Bartodziejski Warszawa.

puli przepowiadał mistrzostwo. Krzemiński, Kamiński, Gronczewski, zaś z Krakowa mistrz okręgu Wroński, weteran Chytko, z młodych Piotrowicz, Grzybezyk, Glücksman, Michalak, Barzycki i i. przyjechali samochodem. Wszyscy zawodnicy z małymi wyjątkami, mogli bezwzględnie do mety dojechać, mieli bowiem maszyny i gumy w dobrym stanie, mierzyli jednak za wysoko, nie obliczyli należyte swych sił, które należało racjonalnie rozłożyć na całe 200 km., a nie na pierwsze 50 lub 100 km. Uważamy, iż skoro w tegorocznej kampanji mistrzostw okręgowych, w żadnym okręgu mistrz nie zrobił normy tj. 3 g. 30 m. na 100 km., to trasa, wśród niekorzystnych warunków atmosferycznych, była dla większości zawodników za długa. Zdaje się, że w roku bieżącym nie trenowano do zawodów tak pilnie i tak racjonalnie, jak wymaga bieg na dystansie 200 km., który jest egzaminem siły fizycznej i nerwowej kolarza. Temu też przypisać należy, iż z 46 kandydatów na mistrza Polski dojechało do mety zaledwie 10!!

Dotychczasowi mistrzowie Polski na szosie; w 1921 Lange W. T. C. Warszawa, w 1922, 1923 i 1924 Höchsmann KKC i M w roku bieżącym Lange Poznańskie Tow. Cykl. i Mot.

Defilada zawodników przez ulice Katowic.

Start na Placu Mikołowskim.

Tegoroczny turniej o mistrzostwo świata w Wimbledon był wielkim triumfem tenisistów francuskich.

Mlle Lenglen, Borotra, Lacoste, Cochet, Brugnon, zdobyli pierwsze miejsca w grze pojedynczej panów, pierwsze miejsce w grze pojedynczej pań, pierwsze miejsce w grze podwójnej panów i mieszanej, wreszcie razem z miss Ryan obsadziła mlle Lenglen pierwsze miejsce w grze podwójnej pań.

Wimbledon jest obok Davisa, największym wypadkiem w sporcie tenisowym. Davis jednak rozgrywa się częściowo po całym świecie, turniej w Wimbledon zaś gromadzi w jednym miejscu elitę tenisistów z całego świata. Tegoroczny turniej nie zawiódł pokładanych w nim oczekiwań. Najlepsza konkurencja europejska stawiała się w komplecie, przyjechali też świetni reprezentanci pozaeuropejskiej klasy. Co prawda, z wielkich gwiazd amerykańskich nie przyjechał nikt, bo najlepszy reprezentant Stanów na turnieju, Hennessy, nie należy tam do grupy czołowej. Brakło również miss Helen Wills, zwyciężczyni zeszłorocznej Olimpiady i w tej chwili jedynej konkurentki mlle Lenglen. Najlepszym graczem turnieju, wedle papierowych oficjalnych zestawień, był gracz australijski Anderson, zaliczany oficjalnie do wielkiej czwórki asów: Tilden, Johnston, Richards, Anderson, jako jedyny nieamerykański jej członek. On też jedyne wszedł w single panów do półfinału poza francuzami. Tak kompletnym był triumf francuski.

Mlle Lenglen i miss Ryan.

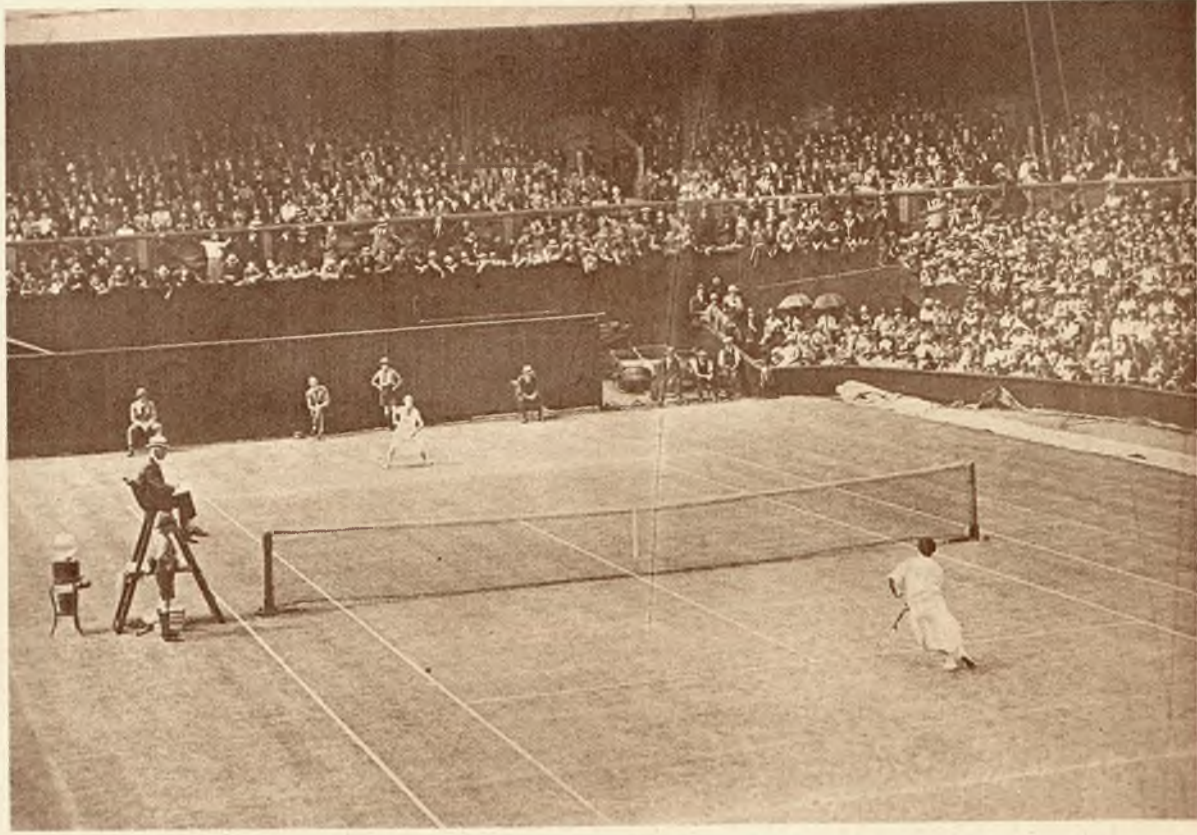
Atlantic

Już w zeszłym roku, kiedy — mimo udziału pełnej elity świata — Borotra, naówczas jeszcze młoda wschodząca gwiazda, zdobył mistrzostwo w grze pojedynczej panów, sport francuski uznał go za swego najlepszego przedstawiciela. Dumę Francuzów podnosił fakt, że partnerem Borotry w ostatniej rozgrywce, był drugi Francuz — René Lacoste. W tym roku czterech Francuzów doszło nieomal do półfinałów!! Z jednej strony wyszli Lacoste i Anderson, z drugiej Borotra i Cochet. Mało jednak brakowało, by Anderson został wyeliminowany w ćwierćfinałach, gdyż Brugnon, najlepszy może po Borotrze i Lacoste gracz francuski już, już miał osiągnąć zwycięstwo. Prowadząc w czwartym secie 2:1, mając stosunek gier 5:2, a w ostatniej grze prowadząc 40:15 i w dodatku serwując, stracił Brugnon partję, li tylko dzięki większej energii australczyka, który potrafił w ostatniej chwili zebrać całą swoją umiętność i ru-

Miss Joan Fry.

Sport & General

Centre Court w Wimbledon Mlle Lenglen i miss Ryan, podczas słynnej rozgrywki w obecności angielskiej pary królewskiej.

Mistrz świata Lacoste.

tyną i wydrzeć przeciwnikowi, zdawałoby się, już pewne zwycięstwo. Tak więc finale rozgrywano pomiędzy trzema Francuzami a jednym Anglosasem. Jedyne Amerykanin Hennessy odpadł już w ćwierćfinałach. Pierwsze spotkanie półfinałowe ustaliło, że finał zostanie rozegrany między samymi Francuzami. Lacoste, w tej chwili bezsprzecznie najlepszy gracz kontynentu, a może jeden z pierwszych kilku świata, wyeliminował Andersona w trzech setach, zwyciężając 6:4, 7:5 i 6:1, odpowiadając na szybką i energiczną grę Australczyka użyciem wszystkich środków swej wspaniałej techniki. Długimi lobami i grą nie na krzyż przez plac, lecz wzdłuż placu, potrafił Lacoste opanować definitywnie swego przeciwnika, i po odparciu, jak to wynik wskazuje, w drugim secie silniejszego ataku, dominować zupełnie w ostatnich grach. Z drugiej strony półfinał grano między dwoma Francuzami. Tu sprawa była właściwie przesądzona. Cochet, najlepszy gracz prowincji, kilkakrotnie już spotykał się z mistrzem, a zdanie o jego wyższości ferowano już dość dawno. I tym razem bez niespodzianek Borotra załatwił się z przeciwnikiem, bijąc go bez wysiłku 5:7, 8:6, 6:4 i 6:1. Finał ostatecznie był sprawą wewnątrz francuską. Lacoste, w lepszej formie w bieżącym sezonie, zdołał bez trudności dać sobie rady z Borotrą, podobnie wreszta, jak już kilkakrotnie w tym sezonie. Podobno Borotra musiał kilkakrotnie wyjeżdżać w ciągu turnieju aeroplanem do Paryża, co zmniejszyło jego formę. Ostatecznie, bijąc swego przeciwnika i zeszłorocznego zwycięzcę 6:3, 6:3, 4:6, 8:6 osiągnął

zwycięstwo. W grze podwójnej panów przypadło zwycięstwo parze mistrzów Borotra-Lacoste. Przeciwnikami ich we finale byli Amerykanie Hennessy-Casey, którym udało się pokonać w półfinale parę angielską Spence-Kingsley. Sensacją była klęska pary australijskiej Anderson-Lycett, pobitej przez parę mieszaną europejską Włocha de Morpurgo i Węgry Kehrlinga. Ci ostatni zostali w półfinale pobici przez Lacoste-Borotra. Druga para francuska Cochet-Brugnon, została wyeliminowana przez Anglików, All England Plate, nagroda rozgrywana przez graczy, którzy odpadli w pierwszych dwu kołach, przypadła Kehrlingowi, najlepszemu z de Morpurgo, po Francuzach, graczowi kontynentalnemu.

W konkurencjach pań mlle Lenglen, która w zeszłym roku z powodu choroby nie mogła skończyć turnieju w Wimbledon, a wogóle wzięła udziału w turnieju olimpijskim, była bez rywalki. Nie było miss Wills, Miss Mac Kane, Ryan, Joan Fry, żadna nie była w stanie przeciwstawić jej energiczniejszego oporu. Żadna nie zmusiła ją do odstąpienia choćby jednego seta. Pierwsza partja z miss Ryan zakończyła się zwycięstwem 6:2, 6:0. Wszystkie były podobne. W parze z Borotrą w mixed double'u, a miss Ryan w double'u pań, osiągnęła „Zuzanna“ dwa dalsze zwycięstwa. W mixed double'u już po raz trzeci z rzędu! Z pań sensacją była miss Fry, najlepsza Angielka i mme Billout, dotychczas nieznana szerzej Francuska. Wobec jednak sukcesów mlle Lenglen, wszystkie inne panie usuwają się na drugi plan. Jest ona rzeczywiście nieporównana. D.

Miss Kitty Mc. Kane.

Sport & General

Prezydent Rzeczypospolitej otwiera nowe schronisko na Hali Gąsienicowej zbudowane staraniem Oddz. Warsz. Pol. Tow. Tatrzańskiego.

P. Prezydent w drodze na Halę Gąsienicową.

W niedzielę 12 lipca br. zostało otwarte, w obecności p. prezydenta Rzeczypospolitej, nowe, granitowe schronisko na Hali Gąsienicowej w Tatrach, wybudowane staraniem Warszawskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Jest to duży gmach, wzniesiony z gigantycznych złomów granitu, piętrzonych z ogromnym trudem, wśród najprymitywniejszych i najbardziej trudnych warunków pracy. Dla każdego, kto zdaje sobie sprawę z trudności, w jakim powstaje jakakolwiek budowla górska — staje się jasnym, że przed tą pracą, uwieńczoną po czterech latach jej wykonaniem, należy schylić głowę z szacunkiem. Nie powinno umniejszyć tego szacunku ani to, że plan i rozkład schroniska budzi takie lub inne zastrzeżenia natury rzeczowej i turystycznej, lub też zapatrywanie, że tak wielkie schronisko wybudowano w sercu Tatr, zmniejsza ich obszar i sprzyja nadmiernemu zaludnieniu gór w sezonie turyśnym. Są to niewątpliwie względy drugorzędne, nad którymi możnaby dopiero dyskutować, rzadko bowiem powstaje dzieło przyjęte bez krytyki, a nigdy prawie nie zostanie bez tej krytyki przyjęte w takim środowisku, jakim jest brać turystyczna i taternicka.

Sam fakt powstania wielkiego schroniska w tak ważnym węzle turystycznym, jakim jest Hala Gąsienicowa, wybija się na pierwszy plan, jako doniosła zdobycz naszego ruchu górskiego. Skromna chata, która tam dotąd spełniała rolę schroniska, od dawna już nie mogła sprostać swemu zadaniu, a nader prymitywne jej urządzenie, urągało jakimkolwiek wzorom zagranicznym. Z chwilą pęknięcia kordonów i odrodzenia Rzeczypospolitej, stały się Tatry celem licznych wycieczek ze wszystkich ziem Polski i przez Halę poczęły przepływać olbrzymie rzesze,

Najpopularniejsza wycieczka w otoczeniu Hali Gąsienicowej, słynny Zawrat. (Na obrazie najniższa przełęcz).

Przemowa p. Prezydenta i przecięcie taśmy.

Nowe schronisko Oddziału Warszawskiego.

dochodzące w jednym dniu do półtora tysiąca osób. Masowy ten ruch dalekim jest ciągle jeszcze od swej kulminacji.

I jakkolwiek zapatrują się na wartość masowego ruchu wycieczkowego w Tatry, daleko i ideowo patrzące sfery turystyczne, pragnące szczupłe nasze gniazdo skalne ochronić i ustrzec przed zamianą na ogródek — to większe schronisko na Hali Gąsienicowej stało się koniecznością i po kilkuletniej wyjątkowej pracy, rzeczywistością.

Budowa schroniska, według planów architekta Kalinowskiego, urzeczywistniona została w najbardziej trudnych ekonomicznie czasach, bo w przeciągu ostatnich czterech lat. Zauważyć jednak trzeba, że mimo najbardziej zapobiegliwych działań zarządu Oddziału Warszawskiego, mury tego schroniska nie wyszłyby tak wysoko, gdyby z pomocą nie pośpieszyła wojskowość. Ona to właśnie ma do zapisania na swój rachunek najpiękniejszy sukces w powstaniu nowego schroniska. Rękami bowiem szarych żołnierzy 5 pułku krakowskich saperów i 3 pułku strzelców podhalańskich z Bielska, łamane były ogromne bloki granitu i osadzone w ścianach. Wojsko wybudowało 7-o kilometrową drogę jezdnią dla dowozu materiału z Brzeziny do Hali Gąsienicowej, wybudowało także kolejkę wąskotorową dla wożenia granitu, dokonało połączenia telefonicznego z Zakopanem i pracowało niestrudzenie nad wszelkimi szczegółami budowy. Wystarczy spojrzeć na kilka choćby imponujących bloków osadowych w węglach gmachu, by pomyśleć bez mała o budowach starożytnych.

Dzięki przychylnemu i życzliwemu stanowisku dowódcy korpusu krakowskiego, generała M. Kplińskiego, mogli dowódcy 5 pułku saperów i 3 pułku strzelców podhalańskich pułk. Dziakiewicz i Wagner wysłać większe oddziały pod dowództwem wielu oficerów, którzy położyli niespożyte zasługi przy bu-

downie. Pracowali więc na czele trzujących się żołnierzy z 5 p. sap. mjr. Kazimierz Ziętkiewicz, kapitan Szwoiser, porucznik Majewski i por. Kozmiński, z 3 zaś p. s. p. por. Skomra. Całokształtem prac wojskowych, kierował niestrudzony i doświadczony taternik major Władysław Ziętkiewicz.

Zdawałoby się, że ci właśnie, którzy takie zasługi położyli przy budowie schroniska, winni być podczas niedzielnej uroczystości najmiłszymi gośćmi. Warszawskiego Oddziału. Uroczystość ta winna im była dać moralną satysfakcję, w minimalnym zresztą stojącą stosunku do ogromu dokonanej pracy. A jednak, w szeregu gości, tych właśnie zabrakło, podobno — co brzmi nieprawdopodobnie — z powodu braku zaproszenia.

Nie jest naszym zadaniem wytykanie przeoczeń i krytyka uroczystości, jako chwili, mającej znaczenie przemijające. Faktem jest jednak, że wojskowość nie ma żadnego powodu odróżnić Warszawskiego Oddziału PTT. od Jęgu Zarządu Głównego, lub od odrębnych instytucji, jak Związek Narciarski, którekolwiek towarzystwo narciarskie lub też sportowe. Dla wojskowości jest to tylko forma współpracy z instytucjami cywilnymi, nad wielkiem dziełem wychowania fizycznego.

Inne instytucje sportowe, którym na współpracy tej niezmiernie zależy, mogą być nieobecnością budowniczych schroniska, przy otwarciu jego, poważnie zaniepokojone. Niepokój ten jest aż nadto usprawiedliwiony.

Nawet pracy przy przygotowaniu uroczystości był niewątpliwie duży. Jest bardzo przykrem, że powoływać się trzeba na tę przyczynę, by usprawiedliwić, że uroczystość ta nie odbyła się tak, jak sobie nasz świat turystyczny mógł życzyć.

Najtrudniejszy problem taternicki w polskich górach. Południowa ściana Zamarłej Turni. Zdobytą dotychczas kilkakrotnie, tylko przez Polaków.

POLSKA-WĘGRY 2:0 (0:0)

Piąty raz gramy z Węgrami do zera — Drużyna węgierska rozczarowała, Polska zawiodła — Węgrzy wygrywają zasłużenie.

Pod niezwykle miłych okolicznościach miały się odbyć ostatnie zawody międzypaństwowe. Węgrzy nie mieli bowiem szczęścia w bieżącym roku w meczach reprezentacyjnych. Przegrali z Austrią, Belgią i ostatnio z Szwecją. Klęski, które drażnią dumę narodową, tem bardziej, że Madziarzy mają ambicję i uważają się i w dalszym ciągu za najlepiej grających w piłkę na kontynencie. Ze zaś przewaga ich nie wyraża się w odpowiednich rezultatach, przyczyną jest masowa ucieczka graczy i to najlepszych za granicę. Ale może nie mniejszy wzgląd odgrywa inna kwestja, o której się nie wspomina, ale mająca dla sportu futbolowego olbrzymie znaczenie. Mecze międzypaństwowe są podstawą oceny i umiejętności i poziomu danego kraju. Nie ulega zaś wątpliwości, że niepomysłne rezultaty reprezentacji węgierskiej wpłynęły na to, że popyt na drużyny węgierskie się zmniejszył, że obniżyły się przeto także i kwoty, które wypłaca się klubom węgierskim za przyjazdy. Każdy kto wie, jaką rolę odgrywa kwestja finansowa w klubach piłkarskich, wie co znaczy tego rodzaju „baisse“ na giełdzie międzynarodowego sportu. Dla Węgrów przeto zawody z Polską miały przełomowe wprost znaczenie. Gdyby po szeregu klęsk z uznanymi przeciwnikami, miała przyjść i porażka z „nienotowaną“ międzynarodowo Polską, równałoby się to katastrofie. A porażka była w granicach możliwości. Toteż na ostatnie spotkanie w Krakowie zwrócone były oczy całego świata sportowego Węgier, a rezultatu oczekiwano z łatwo zrozumiałą niecierpliwością. Nie też dziwnego, że drużynie tłumaczono znaczenie meczu, że oczekiwano po niej najwyższego wysiłku, niesłychanej ambicji i woli zwycięstwa. Zrozumiałe przeto, że menery związku węgierskiego, o samych zawodach wyrażali się z ogromną rezerwą. Tak więc ze strony węgierskiej były wszelkie dane, że spotkanie traktuje się serio, że grać się będzie do „ostatniego tchu“, że dołoży się

Sędzia Braun (Wiedeń), Fogl, kpt. drużyny węgierskiej, Wacek Kuchar, kpt. drużyny polskiej przy losowaniu boiska.

Szkoda, że powódź zniszczyła boisko Cracovii. Zarząd Wisły poczynił wszelkie starania, aby doprowadzić nawierzchnię do możliwego stanu. Ale więcej niż uczyniono, zrobić nie można było, a faktem jest, że boisko w jego obecnym stanie przedstawia ogromnie wiele do życzenia, a do zawodów międzypaństwowych się nie nadaje. Gra też ucierpiała na tem bardzo znacznie. Widzów zebrało się jak na zawody o takim znaczeniu znikomo mało. Bo chyba 5500 osób na meczu międzypaństwowym, to nawet na Kraków zbyt mało.

* * *

Węgrzy wychodzą w składzie: Weinhardt (Sombathely); Vogl II — Vogl III (U. T. E.); Kleber — Orth (MTK.) — Pecovnik (Sombathely); Remay (Nemzeti) — Takacs (Vasas) — Holzbauer (Sombat) — Winkler — Jenny (MTK.).

Polska: Görlitz; Olearczyk (Pogoń) — Kaczor (Wisła); Hanke (Pog.) — Gieras (Wisła) — Fichtel; Słonecki — Batsch — Kuchar — dr. Garbień — Szabakiewicz (Pog.).

Drużyny zbierają się w środku boiska, powitanie, hymn narodowe odegrane przez orkiestrę i piąte spotkanie Węgry Polska zaczyna się. Polska gra ze słońcem.

Pierwszy atak węgierski załamuje się odrazu, ale piłkę otrzymuje pomoc i Görlitz interweniuje już w pierwszej minucie chwytając za daleko podaną centrę pr. pomocnika. Wykop chwytą pomoc węg. piękny atak prawą stroną, centra, środkowy napastnik przepuszcza rozmyślnie piłkę Winklerowi, a ten z dogodnej pozycji strzela obok. Polska odpowiada gwałtownym atakiem zainscenizowanym przez Słoneckiego, który przejeżdża pod pole karne, ale centrę odbija w skoku bramkarz, a Vogl III ekspeduje piłkę w pole. Jeden z najgroźniejszych momentów pod bramką gości, a najpiękniejsza obrona bramkarza Węgrów. Zmienne ataki. Rzut woli przeciw Węgom za rękę z 20 m. bije Garbień w aut. Węgrzy przenoszą grę, ale Takacs nie umie strzelić lewą nogą i pomimo, że Olearczyk ułatwia mu zadanie bije zbliżka obok. Widać, że Węgrzy nie mają strzelców, bo odrazu potem Winkler strzela w niebo. Batsch i Wacek przejeżdżają, lecz zadaleko wysuniętą piłkę chwytą Weinhardt. Słonecki porywa za sobą kilkakrotnie napad polski, lecz centrą za blisko bramki lub na aut. Jeden z wypadów kończy się strzałem. Piłka odbita od poprzeczki pada pod nogi Kucharowi, ale słaby strzał chwytą bez trudu bramkarz. Gra toczy się ospale, bez tempa, na obu drużynach widoczne zdenerwowanie, szczególnie zadziwia niepewnością węgierska para obrońców. Uwagę zwraca na siebie Orth. Gra się dużo gorą, więc świetna technika główkowania święci triumfy. Polska trójka środkowa nie dochodzi do żadnej górnej piłki. Węgrzy mają lekką przewagę, do niepokojących sytuacji podbramkowych nie dochodzi. Aż naraz karny przeciw Polsce. Za nierozmyślną rękę. Szczęście sprzyja jednak naszym barwom. Jenny, który ma wykonać rzut, trafia w ziemię, a powoli tocząca się piłka wpada w ręce Görlitza. Pomoc polska nie posuwa się za atakiem, stąd luka. Napad nie umie wytrzymać dłuższy czas piłki, a Węgrzy rozwijają się bez trudu w wolnej przestrzeni. Orth nie wysiła się zbyt, gra tylko ofensywnie, toteż poza jego plecami ma atak polski stosunkowo łatwe zadanie. Napastnicy startują i oddają piłkę za wolno, toteż przeciwnicy mają czas na obstawienie. Z kornaru bitego przez Węgrów, strzela silnie Orth, ale przenosi. Na ogół gra znowu rozłożona równomiernie, Węgrzy górują kombinacyjnie, lecz zawodzą najzupełniej w strza-

le. Winkler, który ma najwięcej pozycji stale nie trafia w bramkę. Z Polaków strzelają Kuchar i Garbień, ale tak słabo, że piłka zazwyczaj zaledwie dochodzi do bramki. Węgrzy biją jeszcze drugi rzut z rogu, tak samo bezskutecznie jak pierwszy. Orth dominuje; każde podanie celowe, pomimo swej pozornej powolności, ma lepszy start niż jego przeciwnicy. Pauza 0:0.

Piękny atak Polski psuje Szabakiewicz, a Węgrzy zabrawszy piłkę rozpoczynają generalną ofensywę. Przewaga ich teraz znaczna, ale i w dalszym ciągu nie uwydatnia się cyfrowo, gdyż brak celnego strzału, a obrona Polska zwłaszcza Kaczor spisuje się wcale dobrze. Ataki polskie sporadyczne, brak linii pomocy, któraby posyłała z powrotem utracone piłki. Pozatek napastnicy grają bez głowy i słamazarnie, przytrzymując niepotrzebnie za długo piłki. Trzeci róg Węgrów niewyżytkany. W 16 min. Takacs prowadzi, zderza się z Kaczorem i wywraca; sędzia dyktuje wolny przeciw Polsce z linii karnej. Orth zamierza się, a Winkler strzela, Görlitz ani się rusza, ku łatwej piłce i Węgrzy prowadzą 1:0. Polska zrywa się do ataku. Po paru minutach słomiany ogień gaśnie i Węgrzy znowu opanowują grę. Strzały w dalszym ciągu niecelne i Görlitz nie ma ciężkiej pracy. Raz pomaga mu słupek. Jenny przerywa się i strzela, lecz żaden z partnerów nie zdążył strzelić, gdy piłka odbita stanęła niewiele metrów przed bramką. W 33 min. ładna kombinacja Orth, Remay i Holzbauer, przychem ten ostatni strzela drugą bramkę. Görlitz jak zwykle przed bramką i piłka przechodzi mu pod ręką. Węgrzy atakują gwałtownie. Odznacza się przy tej sposobności Görlitz chwytając dwa strzały, jeden po drugim. Jeszcze wolny rzut pięknie bity przez Batscha i dobrze schwytyany przez bramkarza i przy przewadze Węgrów kończy się mecz.

* * *

Görlitz broni karnego strzelonego przez Jennego

wszelkich starań, aby zwyciężyć i aby zwycięstwo także i cyfrowo przedstawiało się imponująco. Ale i drużyna polska wychodziła w szranki w okolicznościach jakie jeszcze może nigdy nie towarzyszyły naszej reprezentacji. Złożona prawie wyłącznie z graczy jednego klubu miała wykazać, że na zaufanie to zasługuje, że zastrzeżenia co do składu są bezpodstawowe. Występując na boisko krakowskie, a więc w mieście, z którym zagorzale rywalizuje, miała reprezentować barwy nie tylko polskie, ale wykazać lokalnemu przeciwnikowi swą obecną wyższość. Nie obojętne wreszcie, że miała także wziąć odwet na przeciwniku, z którym dotychczas Polska wychodziła stale do zera, a zdemoralizowanym obecnie porażkami, a więc łatwiejszym niż kiedykolwiek do pokonania, bo w razie najmniejszego choćby potknięcia. Nie wolno było przeto wątpić, że reprezentanci nasi, których główną zaletą w zawodach klubowych, stanowi między innymi zapał i ambicja, w tych zawodach dadzą właśnie maximum tych swych przymiotów.

Jeżeli więc widz udawał się na zawody rozważniejszy powyższe, to miał chyba prawo oczekiwać, jeżeli już nie pięknej gry, to w każdym razie najzaciętszej walki i w jednym i w drugim punkcie z góry zaznaczyć należy, spotkało wszystkich ogólne rozczarowanie.

* * *

Drużyna węgierska przyjechała do Krakowa już w piątek w południe. Przyjechał z nią cały „sztab“. Przybyli więc pp. Dr. Csanyi, inż. Fischer, Kiss, dr. Mariassy, Reinhard. Zbyteczne chyba wspominać, że ekspedycję węgierską przyjął i podejmował PZPN, tak serdecznie, jak tego braterskie węzły łączące oba związki wymagają. Pomiędzy przeto program wypinający dni pobytu Węgrów w Krakowie, a zajmujemy się samymi zawodami.

Bramkarz Węgrów Weinhardt chwytą ostry strzał Wacka Kuchara. W środku Fogl II.

Sędziował p. Braun z Wiednia. Poprzedziła go sława jednego z najlepszych sędziów kontynentu. Tym meczem nie potwierdził swej dobrej opinii. Popełnił sporo błędów, jakkolwiek nie można twierdzić, by sędziował źle. W każdym razie utwierdził przekonanie, że mierząc jego miarą mamy w Polsce wielu nie gorszych od niego sędziów. Drużyna węgierska nie tylko nie zajmowała, lecz także i nie zadowolila swą grą. Bramkarz miał niewiele roboty. Zadanie swe spełnił bez zarzutu. Bracia Voglowie cieszą się europejską sławą. I oni nie uzasadnili rozgłosu. W pierwszych zwłaszcza 20 min. byli ogromnie niepewni, nie im się nie udawało. Tylko napadowi polskiemu zawdzięczają, że w tym czasie nie padła bramka dla Polski. Później grali już lepiej, ale też dzięki temu, że przeciwnik grał coraz gorzej. Z pomocy jak i wogóle z drużyny najlepszy był Orth. Pisano o nim już tyle, że byłoby bezprzedmiotowe powtarzać jeszcze raz wszystko o jego grze. Nie osiągnął i on swej formy, bo wyszedł na boisko chory. Pomimo to, technicznie był niedościgniony, a jako środkowy pomocnik był właściwym kierownikiem drużyny. Skrajni pomocnicy byli szybcy, grali dobrze głowami, ale ponad przeciętność nie wystają. Trudno wymienić najlepszego gracza w napadzie. Łatwiej już powiedzieć, że najgorszy był Winkler na lewym łączniku. Gracz ten od dłuższego czasu przebywa w Szwajcarii. Na zawody w Szwecji i Polsce ściągnięto go specjalnie. Nie wiadomo dlaczego. Zawiodł w zupełności jako strzelec, a kombinacyjnie nie dorósł również do swych partnerów. Nie znać po nim, że wychował się w MTK. Skutek jego słabej gry nie „wychodził“ także i Jenny. Znakomity przebojowiec, przeważnie nie otrzymywał piłek, albo też takie, że Hanke z łatwością dawał sobie z nim rady. Zdaje się, że dobrym graczem jest Holzbauer. Nie jest co-

Legja warszawska uzyskała z Slovanem (Wiedeń) zaszczytny wynik 0:1.

Fot. Dr. G. Rosenman.

Na marginesie aktualności.

Brutalna wszechświatowa sensacja Sporttagblattu.

Sympatyczny Sporttagblatt zaprowadził nowy dział „polnischer Bericht“, który jest kroniką skandałów sportowych w Polsce. Donosiciele Sporttagblattu domagają się o wszelkich aferach i „fallach“ zawodowców polskich w piłce nożnej, mając jeden wytknięty cel: udowodnić, że sport nasz zgangrenowany jest profesjonalizmem i że władze sportowe uprawiają hurtem politykę klubową, a w detalach szwindle, wóhee których skarbnik Hakoahu z „Widnia“, jest osobą czystą i niewinną, jak dziewica Orleańska po kąpieli.

Z jednego z ostatnich n-rów dowiadujemy się, że krakowska Makkabi, niezadowolona z rozstrzygnięcia PZPN, w sprawie unieważnienia mistrzostw kl. B. w okręgu krakowskim, telefonicznie zażądała od sekretarza Fify p. Hirschmana interwencji. Hirschman miał Makkabi udzielić pozwolenia przesłania raportu o stosunkach w PZPN, z pominięciem PZPN. PZPN, zdradzał, bo afera nabiera cech sensacji.

Nie mogę w tej chwili sprawdzić, o ile *chronique scandaleuse* Sporttagblattu odpowiada prawdzie. Wiadomość wygląda nieprawdopodobnie, bo kto zna

stosunki sportowe, ten wie, że z równym skutkiem mogłaby Makkabi zwrócić się o interwencję do... dyrekcji tramwajów miejskich. Jeżeli p. Hirschman nie zna statutu PZPN, jeżeli obce mu są postanowienia o toku instancji sport. w Polsce, to prędko mógłby się dowiedzieć o tych interesujących szczegółach. Byłoby to sensacją, choć może innego rodzaju, niż Sporttagblatt oczekiwał, gdyby p. Hirschman dowiedział się przy tej sposobności, co należy do jego kompetencji. Nie potrzebuję dodawać, że gdyby wiadomość okazała się prawdziwą, to Makkabi nie tylko przegrałaby sprawę, ale naraziłaby się na kary i dyskwalifikacje.

Prawdopodobnie jednak jest to zwyczajne wydymanie sprawy do olbrzymich rozmiarów dla wykazania „*quod erat demonstrandum*“ w założeniu. Ostatecznie zabawa w napaści Sporttagblattu na sport polski może się skończyć odebraniem debitu na Polskę, zwłaszcza, że P. Zw. Związków Sportowych jest już zalegalizowany i na fakt szkodzenia polskiemu sportowi może zwrócić uwagę władz. Korespondent Sporttagblattu „od wydymania skandalicznych spraw“ straci wtedy posadę, i jeżeli będzie chciał dać, to będzie chyba dał w samego siebie.

Koniec mistrzostw.

Ubiegłego roku mieliśmy mistrza prawdziwego Pogoń i „moralnego“, za jakiego uchodziła w pewnych kołach Wisła z tej racji, że uległa dopiero po 117 minutach lepszej gry na boisku w Parku Sobiciego w Warszawie szczęśliwszej Pogoni. Po ostatnim meczu w Krakowie nastąpiło pomieszanie pojęć. Kto teraz jest mistrzem moralnym, a kto niemoralnym? Są tacy, co twierdzą, że — *ambo meliores* — obaj mistrzowie są niemoralni...

Moim zdaniem Pogoń wygrała zasłużenie. Miała lżejszą pracę w rozgrywkach eliminacyjnych, ale drużynę ma mocną, bez słabych punktów i o stałej formie. Wisła natomiast wykazywała zmienną formę; kondycja graczy dużo przedstawiała do życzenia. Futbolista, który 100 m. nie przebiega w czasie poniżej 12 sekund, nie powinien wychodzić na boisko. A takich jest w Wisle paru. Kto przez lekkoatletykę nie zdobył wytrzymałości, ten opadnie na siłach w drugiej połowie, kto nie ma sił do biegania, ten nie będzie w odpowiednim czasie na swoim miejscu czyli o grze kombinacyjnej niema mowy. To są stare prawdy, o których Wisła zdaje się zapominać.

Sama gra nie stała na wysokim poziomie, kombinacja rwała się; pierwsza połowa, połowa Pogoni była wcale interesującą, w drugiej ubóstwo taktyczne wy-

stąpiło w całej pełni. Kuchar okazał się lepszym kierownikiem ataku od Reymana. Widząc, iż błoto uniemożliwia grę środkiem, długimi podaniami na skrzydła raz po raz wprowadzał defenzywę Wisły w kłopot. Reyman szablonowo podawał najbliższemu. Błoto sprawiło, że tym najbliższym był zwykle gracz Pogoni. Podania na skrzydło były naprzód „telegrafowane“, tak długo z oddaniem piłki marudził, iż skrzydłowi byli na czas obstawieni. Obrońcy Wisły żadnemu z napastników Pogoni nie mogli powierzyć piłki w okolicach pola karnego. Każdy bowiem umiał strzelać i to strzelać niebezpiecznie.

Pomimo przewagi w linii napadu, Pogoń bała się prawdopodobnie Wisły. Bez powodu bowiem ograniczyła się w drugiej połowie do defenzywy, dekompletując atak, dla wzmocnienia obrony. Obrona Lwowa dla obrony dwóch punktów. Ta taktyka przyniosła Pogoni ten sam wynik, który daje atakowanie nieprzyjaciela — zwycięstwo, Wisła zaś zdumienie, iż mecz powinna była wygrać.

Pomimo wszystko, tegoroczne zwycięstwo Pogoni najmniej może być kwestjonowane. Wygrała na obcych boiskach, nie weryfikacją, nie stosunkiem bramek i niew 117 minucie; i „nie swoimi graczami“ zakończy antagonista Pogoni, ale to jest sprawa uszkodzowanych wzgl. władz sportowych.

M.

Tour de France. Benoit zwycięża w etapie Bayonne—Luchon (Pyreneje).

Benoit po przyjeździe do Luchon.

Frantz (Luksemburg) jeden z najgroźniejszych konkurentów w Tour de France, uległ wypadkowi koło Tulonu.

Meurisse

Z Regat Koła Wioślarzy w Warszawie. 1) Zwycięska osada W.K.W. Od lewej: Kwaśniewska, Jamnicka, Dziewulska (ster) Grabicka, Muszałowa. 2) Zwycięska osada po biegu.

Regaty Koła Wioślarzy Warszawskich.

Mistrzostwo Stolicy.

12 lipca rozegrane zostało na szeroko rozlanej Wiśle doroczne wiosłarskie mistrzostwo Warszawy. Bezustanny deszcz ani nie ułatwił zadania organizatorom, ani też nie dodawał regatom uroku. Poziom wody z jednej strony umożliwił puszczanie jednocześnie 4 ósemek, dając tem możność stworzenia wspaniałego widowiska sportowego, jakiego dotąd Warszawa nie widziała, z drugiej jednak strony w mieszała do regat wiele elementu przypadkowości. Regaty na Wiśle nigdy nie mogą być brane bardzo na serio, ze względu na krzywizny toru i nierówności prądu. Jest rzeczą wiadomą, że obok wiosłowania specjalnym kunsztem o niemniejszym dla wyników znaczeniu, jest t. zw. „Japanie dobrej wody“, przyczem zauważyć trzeba, że zawsze lepszą wodę ma przeciwnik naszego interlokutora. Podczas przyboru prąd jest jeszcze bardziej nierówny, a ponieważ tor na szeroko rozlanych wodach nie są dokładnie wyznaczone, następuje częste ich zajeżdżanie. Oczywiście, o ile ja zajeżdżam, to jest przypadek, a o ile zajeżdża mój przeciwnik, to jest zła wola. Na tem tle powstają nieskończone ilości protestów, przyczem jeżeli liczba ich nie przekracza liczby punktów programu, to zazwyczaj tylko dlatego, że normalnie w jednym biegu jest jeden tylko przegrywający. Po zakończeniu regat na wodzie, z zasady o trzy godziny opóźnionem, następuje drugi akt, niemniej przewlekły i... nudny, t. zn. dyskusja w Komisji Sędziowskiej. Nie wiadomo dlaczego, podczas gdy w innych działach sportu, o ile niema specjalnie mozolnych obliczeń punktów, sędziowie załatwiają swe sprawy bardzo szybko, często nawet bez specjalnych zebrań, w wiosłarstwie nieodzownem zakończeniem regat jest parogodzinna debata, która wobec tego, że są w niej reprezentowane według klucza, poszczególne kluby, ma wszelkie cechy Walnego Zebrania Związku. Tymczasem prasa i publiczność niecierpliwie oczekują na wyniki, a zwycięscy czekają, czy czasem nie zostaną jeszcze zwyciężeni. Zdaje się, że przyczyną tego stanu rzeczy jest nie tylko to, że fatalne tory regatowe są niezwykle urodzajne na wszelkiego rodzaju foule, ale i to, że Komisje sędziowskie są zgola wadliwie zorganizowane. Chodzi mianowicie o to, że arbiter (zgodnie z terminologią programów), nie jest w rzeczywistości wcale arbitrem, a tylko sędzią torowym. Jeżeliby sprawa tak stała, jak we wszystkich innych sportach, że o wszelkich protestach orzeka jednoosobowo i bezapelacyjnie sędzia-arbiter po wysłuchaniu opinii oficjalnych świadków zajęć, komisje sędziowskie, najbardziej skomplikowanych regat, kończyłyby swe zajęcia w kwadrans. Panujący system rozstrzygania takich kwestji drogą głosowania ciała zupełnie przypadkowo skompletowanego, nie ma za sobą najmniejszych podstaw racjonalnych.

Regaty Koła Wioślarzy rozpoczęły się z godzinnem opóźnieniem od biegu *ósemek nowicjuszy*, w którym przyszło Koło W. W. pierwsze do mety, a poznański Tryton wycofał się w drodze. Jednym z najważniejszych był wyścig czwórek seniorów o wspaniałą srebrny puchar prezesa KWW. p. Majchrowskiego. Bieg ten był meczem między dawnymi rywalami: czwórką olimpijską KWW., która przed rokiem wyeliminowała AZS. w zawodach selekcyjnych przedolimpijskich, a między tymże AZS. w prawie identycznym składzie, który w zeszłym roku na mistrzostwach „oddał“ olimpijczykom pełne 100 m., a ostatnio wślawił się na wodach Ticinu. Po ostrym starcie Koło wysunęło się naprzód, zyskując do połowy toru blisko długość awansu. AZS. równemi, długimi pociągnięciami trzymał się blisko, i koło portu Czerniakowskiego zaczął dochodzić przeciwników, którzy popełnili skandaliczny błąd taktyczny: w momencie tym zaczęli gwałtownie finishować, skutkiem

czego czas jakiś utrzymali jeszcze swój awans, po chwili jednak „spuchli“ całkowicie i AZS. za każdym pociągnięciem wysuwał się widocznie naprzód, wygrywając lekko w czasie 6:08,5 o półtoręj długości. Skład drużyny AZS.: Kulej, Niezabitowski, Kurnicki, Gordziałkowski, sternik Mazurek. Na skiffach nowicjuszy Naumienko, jedyny bodajże sportowiec w służbie czynnej Wojskowego Klubu Wioślarzskiego, pokonał Rutkowskiego z Koła, podczas gdy w czwórkach nowicjuszy zwyciężyła doskonale zapowiadająca się młoda osada AZS., bijąc po niezwykle zaciekłej i ambitnej walce osadę Koła o 1 zaledwie metr, w czasie 6:35. W tyle dość daleko początkujący Niemen z Grodna, który zasłużył na uznanie swą wytrwałością mimo zdecydowanej od samego początku przegranej.

W biegu pań triumfowały Wioślarki przed AZS-em o pełne 4 długości w czasie 3:50 na torze o połowę krótszym od męskiego, t. zn. wynoszącym 12000 m. Na skiffach pani Czarnocka z AZS. po ciężkiej walce uporała się ze swoją koleżanką klubową p. Referską, która jadąc pierwszy raz na regatach na skiffie, broniła się nadszpiewanie dobrze i straciła ostatecznie tylko jedną długość.

W czwórkach juniorów Koło Wioślarzy dało sobie radę ze słabym taktycznie Trytonem, który wyrwał się o całą długość i wyzbył się reszty swych sił o paręset metrów za wcześnie. W skiffach odbył się jeszcze jeden bieg, tym razem „młodszych“, w którym Krakowianin Sukniewicz z „Sokoła“ zostawił dość daleko w tyle Kolasieńskiego z AZS-u. Poza tem odbył się jeszcze szereg biegów wewnętrznych Koła Wioślarzy, w których klub ten... triumfował bezapelacyjnie.

Dzień zakończyło Derby warszawskiego wiosłarstwa — ósemki o mistrzostwo stolicy i wspaniałą nagrodę wędrowną Magistratu. Jak Warszawa Warszawą, nigdy jeszcze nie było 4 ósemek na starcie. Po wycofaniu się krakowskiego Sokoła, postanowiono obejść się bez przedbiegów, ale za to nie obeszło się bez grubszych nieporozumień. Łodzie były zbyt blisko siebie, tory dokładnie niewyznaczone, skutkiem czego wynikła wielka trudność ustalenia od-

powiedzialności za karambole. Startowało Koło, WTW., które ten jeden tylko punkt programu obsadziło, AZS. i poznański Tryton, któremu w myśl przepisów PZTW., z którymi niekoniecznie możemy się zgodzić, wolno współubiegać się o mistrzostwo nieswojego miasta. Równie dobrze mogłaby, zdaniem naszym, Pogoń lwowska walczyć w pilce nożnej o mistrzostwo WOZPN. Koło Wioślarzy szło swobodnie, zdaleka od innych po brzegu praskim, dość wcześnie wysuwając się, gdy tymczasem Tryton, jadący od strony Warszawy, najeżdżał na AZS., wydatnie utrudniając jemu i sobie robienie należytego użytku z wiosel. Rezultatem tego pojedynku, którym także i WTW. było pokrzywdzone, było wysunięcie się Koła o całą długość. Przed przystaniami, AZS., i o metr przed nim Tryton rozpoczęli wspaniały finish, dochodząc gwałtownie lidera, który jednak zdołał się wyrwać i skończyć o długość przed Trytonem, za którym o parę metrów przyszedł AZS. WTW. daleko wtyle. Czas osady Koła 6:02. Skład: Kałędkiewicz, Mayzner, Staniszewski, Kuncewicz, Słomiak, Kawalec, Szawara, Fronczak; sternik Hoffmann.

Podobnego napięcia u publiczności dawno już nie widziano na regatach w Warszawie. Walczyły do ostatka trzy osady o zupełnie równych siłach, przyczem i czwarta w normalnych warunkach mogła nie być tak daleko w tyle. Jaki byłby rezultat tej walki np. na wodach bydgoskich — nikt nie może wiedzieć. Osada Koła Wioślarzy była najbardziej jednolita. Ósemka AZS. składała się z dwóch zespołów: wspaniałej czwórki „pawskiej“ i czwórki rezerwowej, znacznie od niej słabszej. Oba te zespoły w zgraniu pozostawiały jeszcze wiele do życzenia. Regaty te wykazały w pewnej mierze, że w ósemce więcej znaczy ośmiu wiosłarzy równych, aniżeli cztery jednostki wybitne, dokompletowane inną osadą.

Na ósemkach, przy zupełnym niemal zmroku zakończyły się regaty na wodzie. Rozpoczęły się, jak mówiliśmy drugie, przy stole. Organizacja i jednych i drugich beznadziejna. Pierwsze charakteryzowały półgodzinne przerwy między biegami, drugie zaś półgodzinne kłótnie o każdy bieg z osobna. S.

Osady reprezentacyjne Koła Wioślarzy Warszawskich na treningu. Od lewej: Osada Z. Wilczyńskiego, osada R. Hoffmana (Olimpijska)

Edwin Wide, Szwecja, posiadający 2 rekordy światowe, pobił ostatnio na zawodach w Berlinie 2 rekordy Nurmiego. Gross

Na śliskiej drodze

Poraz pierwszy w Polsce odbył się ostatniej środy w Warszawie mecz piłki nożnej między dwiema drużynami obcemi, Hakoahem i MTK. Warto przyrzec się tej imprezie zbliska, a raczej z za kulis.

Jaki cel ma urządzanie takich meczów? Organizatorowie opowiadają coś o pokazywaniu sportowi polskiemu gry prawdziwie pięknej i prowadzonej przez dwie drużyny wysokiej klasy. Niewątpliwie będą tacy, co w to uwierzą. Zapewne też uwierzyli ci, co wydali graczom zagranicznym wiza na wjazd do Polski. Jest jednak w Warszawie publiczną tajemnicą, że imprezy te aranżuje grupa prywatnych przedsiębiorców, z jednym ze stołecznych magazynów sportowych na czele, a Polonja daje jedynie imprezie swą firmę. Ryzyko i dochód należą do osób prywatnych.

Jaki jest rezultat sportowy takiej gry? Spotykają się ze sobą dwie drużyny zawodowe o bardzo nienadzwyczajnej opinii, dwie drużyny, co do których nigdy nie możemy mieć pewności, że rezultat meczu nie jest z góry ułożony, i czy całe spotkanie nie stanowi kpin z naiwnej publiczności. Zresztą nawet, gdyby mecz Hakoah — MTK. był prowadzony najbardziej uczciwie i porządnie, trudno się dopatrzeć z niego korzyści sportowych dla biernego widza. Korzysta drużyna polska, grająca z dobrym zespołem zagranicznym. Korzystać można również, patrząc na grę, ale wtedy tylko, gdy ma się do czynienia z drużynami nietylko mogąciami grać wspaniale, ale grającymi wspaniale. Czy ktokolwiek mógł się czegoś nauczyć, patrząc na nędzną grę MTK., który w dwóch meczach był formalnie gniewiony przez warszawską Polonję? Stanowczo nie. Rezultat sportowy takiej imprezy jest żaden. Ale jest inny rezultat: wywiezienie paru tysięcy dolarów za nic, za granicę Państwa, i nabicie kieszeni paru bussinesmanom. Drugim rezultatem jest jeszcze odciągnięcie publiczności od innych, urządzanych w Warszawie w tym okresie zawodów o nierównie większej wartości sportowej. Do „sportowych” rezultatów takich zawodów należy bezsprzecznie jeszcze i to, że stanowią one wielki krok ku profesjonalizmowi, który przez takie imprezy popularyzuje się w Polsce. Oczywiście wprowa-

dzenie profesjonalizmu leży w interesach tych, co na piłce nożnej mają zamiar robić pieniądze.

Nie można się dziwić ludziom interesu, że pragną interesy zrobić, i korzystają z nadarzającej się możliwości. Można jednak dziwić się tak poważnemu i dbającemu o swoją opinię klubowi, jak Polonja, że na przedsięwzięcia tego rodzaju udziela swego płaszczyka.

Ten niezdrowy objaw należy zwalczać w samym zarodku, należy odrazu dołożyć wszelkich starań i środków, by przydusić wszelkie dowody sportowe, których jedynym celem jest dochód osob prywatnych, należy przytłumić te pierwsze próby zrobienia ze sportu polskiego takiego bagienka, jakim jest sport w Wiedniu, Paryżu czy Barcelonie.

Pierwszą instytucją, która mogłaby najskuteczniej walczyć z tymi objawami, jest Ministerstwo Skarbu, które w porozumieniu z zarządem PZPN, może przeciwdziałać temu, by kilkanaście, albo, jak dobrze pójdzie kilkadziesiąt, razy do roku, Polska nabijała kieszenie dolarami wiedeńskim i budapeszteńskim profesjonalom i ich sprytnym menagerom. Drugą instytucją, bliżej tego stojącą, i doskonale orientującą się w sytuacji, jest Polski Związek Piłki Nożnej, który raz na zawsze powinien zabronić takich eksperymentów, i jaknajsurowiej zwalczać wszelkie zawody sportowe, urządzane na czyjś prywatny dochód. Pozostaje jeszcze PKIO., któremu najłatwiej byłoby interwenjować, przez nieudzielenie parku na zawody. Obawiamy się jednak, sądząc z dotychczasowej działalności PKIO., że chęć pokazowego zysku w procentów będzie silniejszą, niż ta idea olimpijska, która statutowo ma ono propagować. Do takich przynajmniej obaw upoważniają fakty stałego krzywdzenia przez PKIO. lekkiej atletyki na rzecz bardziej dochodowej piłki nożnej, i jej wpływowych klubów.

Dr. Peltzer, najlepszy średnio-dystansowiec niemiecki, jeden z najlepszych w Europie. Gross

Nowe zarządzenie PZLA.

Są u nas instytucje, wymagające jaknajściślejszego przestrzegania obowiązujących przepisów, które jednak same trzymają się ich z wielką surowością, są też inne, które mniej trzymając się litery prawa, są pobłażliwsze dla swych członków, jest wreszcie trzecia kategoria instytucji, która za najniższe przekroczenie regulaminu i statutu, każe surowo, sama zaś stosuje się do nich wtedy tylko, gdy to jest wygodne. Do tej kategorii należy właśnie PZLA., który sławił się tem, że np. zwraca klubom pisma nieprzesłane drogą służbową, samo zaś potrafi przysyłać potwierdzenia kart zgłoszeń z... trzyletnim opóźnieniem (dosłownie!).

Ostatnio PZLA. zlekceważył sobie własne przepisy w związku z mistrzostwami kobietami Polski: aczkolwiek nowy regulamin wyraźnie każe zapowiadać termin mistrzostw państwowych na 1 miesiąc przed ich datą, (§ 12, p. 7), ukazał się 1 lipca komunikat oficjalny, obwieszczający, że 17 i 18 lipca (w dni poprzednie) odbędą się kobiece mistrzostwa państwowe. Pomijamy jednak względy formalistyczne, chodzi nam o celowość urządzania mistrzostw w połowie lipca. Jest to przedewszystkiem okres wakacyjny, w którym zawsze, kto może, wyjeżdża na wieś.

Tym sposobem uniemożliwia się start wielu wybitnym zawodnikom, dalej normalnie jest to okres największych upałów, w którym zawody we wszystkich działach sportu są w zawieszaniu. Wreszcie, i to jest najważniejsze, chodzi nam o rozkład treningów. Letni sezon treningowy dzieli się zawsze na 2 okresy: wcześniejszy, zamknięty zwykle końcowymi zawodami przedwakacyjnymi, w których najdonioślejszymi są mistrz. okr. i późniejszy powakacyjny, w którym odbywają się mistrz. państw. i ważniejsze zawody międzynarodowe (o istnieniu tej instytucji przypomniał sobie PZLA. zresztą bardzo niedawno). Pomiedzy jednym a drugim okresem jest pora, przeznaczona na wypoczynek, ewentualną zmianę stylu, o ile zachodzi tego potrzeba (a u naszych zawodników zachodzi ona dość często) i t. d. W okresie tym żadne zawody nie mogą się odbywać, tak samo, jak nie mogą się odbywać w okresie wypoczynkowym pomiedzy sezonem zimowych crossów, a wiosennym sezonem zawodów na bieżni. Podczas wakacji niektóre kluby urządzają obozy dla swych zawodników, którzy prowadzą wtenczas przygotowania do kampanji jesiennej.

Zarząd PZLA. albo nie orientuje się w tem, że racjonalny trening nowoczesnego zawodnika prowadzony jest zawsze w obliczu pewnej daty najważniejszych zawodów sezonu, daty ustalonej na kilka miesięcy z góry, albo też uważa, że dla dość dyktaneklejsze naszych lekko-atletek wystarczą dyktanekle zarządzenia... fachowego Związku. Musimy raz zgodzić się na to, że wyznaczenie mistrzostw państwowych, nawet dla kobiet, na dwa tygodnie przed ich terminem, w porze, w której nikt nie mógł się mistrzostw spodziewać, jest stanowczo niedopuszczalne.

Powstaje druga kwestja, związana z tym dość niefortunnym komunikatem: kwestja programu. Pomijamy to, że z niewiadomych przyczyn nie figuruje w nim kula 5-cio kilowa, bardziej interesujące bowiem *curiosum* znajdujemy w rzucie oszczepem. Otóż program dopuszcza tylko rzut stylem klasycznym, t. zn. ze środka. Nie posuwamy się tak daleko, by występować wogóle przeciwko ograniczeniu stylu, jako niecelowym, ale musimy stanowczo wystąpić właśnie przeciwko temu ograniczeniu, a to z tego względu, że rzut klasyczny, jest zdaniem fachowców, dla organizmu kobiety nieodpowiedni i szkodliwy, i z tego względu we wszystkich krajach Zachodu dopuszczany jest rzut z palca, narówni z rzutem ze środka. W ten sposób ustanawiane były zatwierdzone przez FSFI. rekordy światowe Pianzollia, Vidlakovej i Miss Reidel. Druga kwestja odnosi się do wagi oszczepu. Ponieważ FSFI., a za nią Francja, Anglja, Stany Zjednoczone, Belgja, Czechosłowacja i ostatnio Lotwa, a zapewne i wiele innych państw, zdecydowało się ostatecznie na oszczep 800 gramowy dla kobiet, PZLA. wprowadza właśnie 600 gr., zapewne dlatego, byśmy nigdy nie mogli porównywać naszych rekordów z obcemi, no i zapewne dlatego, żeby trudniej było zgadnąć. Nie jesteśmy nigdy zdania, że należy zagranicę ślepo imitować, ale wydaje nam się rzeczą dziwną, dlaczego PZLA., które ma doświadczenie niezbyt wielkie, a w sprawach sportu kobiecego, powiedzmy śmiało, żadne, robi akurat naodwrot, jak wszędzie na szerokim świecie, i to w sprawach mało istotnych, ale dostatecznie ważnych, by wprowadzić zamieszanie. Zdaje się, również tej przekorności owocem, jest nieuznanie rekordów kobiecych na 200 m., 1000 m., i w rzutach oburącz. Sem.

L. Gorlofówna (A.Z.S. Warszawa) trenuje w skoku w wyż. Weinthal

Turniej tenisowy A.Z.S. Kraków—A.Z.S. Praga. Od lewej: dr. Potuczek, Nowina, Szwede (Kraków) dr. Kabrle, Kowarz, Nowotny (Praga).

Ferencz, trener Warszawianki, jest zarazem wielkim krzewicielem hockeja. Weinthal

— Dziś jeszcze muszę napisać Stanleyowi, z którym pani spotkała. — rzekła Margery, wyprowadzając gościa. Na dworze zmieniła nagle swoje zachowanie i jej duże, ciemne oczy popatrzyły na Marra poważnie i błagalnie.

— Nieskończenie mi przykro, że naraziłam pana na tak niegościnne przyjęcie — powiedziała. — Ciotka jest zawsze nieznośna — nie wiedziałam jednak, że i Mr. Stopford...

— Któż wzywa imienia mego nadaremno? — zapytał ją jej głos. W ramie drzwi do pokoju, który Marr dziewczyna właśnie opuściła, stanęła ociężała postać Stopforda.

— Chciałem raz jeszcze pożegnać naszego gościa i dać mu kilka dobrych rad na drogę — powiedział głos dalej.

Mar zdążył jeszcze uściśnąć dłoń dziewczynki i szepnąć:

— Pani widzi, że było mi niemożliwym dłużej pozostać.

Dziewczyna potwierdziła skinieniem głowy i odpowiedziała: — Do rychłego widzenia, — wróciła do mieszkania.

Pięści Marra drżały, zdawało mu się, że musi człowieka, który przy nim stoi, trzasnąć w jego tłustą, malaną twarz: tego człowieka, o którym był przekonany, że może być tylko wrogiem Margery Kirkby.

Tylko z nadludzkim wysiłkiem zatrzymał się i podczas, gdy zwolna otwierał ściśnięte pięści, odezwał się Stopford znowu:

— Młodemu ludziom potrzeba prawie zawsze dobrych rad. Trzeba ich im widocznie bardziej, niż komukolwiek innemu. Pan robi na mnie wrażenie nieco przemądrego i zarozumiałego człowieka. Pan, widocznie nie zdołał jeszcze przystosować się do zmienionych warunków swego bytu. Niechże pan więc pozwole zwrócić sobie uwagę na to, że w Hollywood, podobnie jak wszędzie indziej, gracz zawodowy niema żadnych towarzyskich aspiracji i że najmądrzej czyni, jeśli się ogranicza do własnej sfery. Pan mnie z pewnością zrozumiał.

— Z pewnością. Nie potrzeba wiele, by pana zrozumieć, panie Stopford. Nie podobna poprostu pana nie zrozumieć! — Krótka odpowiedź Marra brzmiała jak uderzenie bicia.

Potężna tłusta ręka położyła się ciężko na ramieniu piłkarza.

— Co pan chce przez to powiedzieć, ha? — zapytał chrapliwy głos. — Czy mam pana?...

— W pańskim własnym interesie radziłbym, by pan niczego nie próbował, o czym pan może myśli — powiedział Marr z żelaznym spokojem. — Może pan łaskawie zdejmie swą obrzydliwą łapę z mojego ramienia, albo czy mam może sam to uczynić?

Ręka cofnęła się z jego ramienia. Fairfax Stopford stłumił przekleństwo na ustach i ciężkim krokiem cofnął się w głąb domu.

Rozdział siódmy.

PIERWSZE POCIĄGNIĘCIE STOPFORDA.

— Cóż to ma znaczyć, do licha — ha?

Zawsze rozstrojony żołądek mistrza Samuela Hollistera zdawał się dziś być gorzej usposobiony niż kiedykolwiek. Stary manager patrzył na młodego piłkarza, który w małym, pustym lokalu klubowym przed nim stał, z taką wściekłością, jakby mu ten wyrządził śmiertelną krzywdę.

Polska drużyna wojskowa w Londynie, gdzie na konkursach hipicznych w Aldershot, odniosła wielkie sukcesy. Od lewej: Rotm. Królikiewicz, rotm. Dobrzański, Kierownik ekspedycji, rotm. Dziadulski, por. Szosland.

— Co pan przez to rozumie, Mr. Hollister? — zapytał Dick Marr, który atoli zbyt dobrze wiedział, co teraz nastąpi.

— O czym mówię — zaperzył się manager. — Ja ci zaraz pokażę, o czym mówię. Człowiek cieszy się, że dostał wreszcie napastnika środkowego, który coś wart, a ten choć zaledwie jest tydzień u nas, już popłnia największe głupstwa. — Hollister zaświecił z dzikim rozmachem zapalną o stół, zapalił krótką fajkę i pykając ją wściekle, warczał:

— Mam może za mało trosk jeszcze, co? Musi mi jeszcze jeden z was na dobitkę zatruwać życie?

— Cóż zrobiłem takiego? — spytał Marr. — Zapewniam pana, Mr. Hollister, że nie uczyniłem świadomie nic, aby panu przysporzyć trosk i kłopotów. Przeciwnie, uczyniłbym wszystko co możliwe, aby ich panu oszczędzić, gdybym miał po temu sposobność.

— POCO mnie pytasz, coś zrobił. Tego ja nie wiem. Wszystko, co wiem, jest to jedno: zrobiłeś kolosalne głupstwo, poróżniwszy się z najpotężniejszym w tem mieście. Z człowiekiem, do którego klub prawie należy. Dziś otrzymałem od niego list z poleceniem, żeby cię z klubu wyrzucić.

Oczy młodego gracza zabłyśły oburzeniem, ale spytał całkiem spokojnie: — Czy masz pan zamiar spełnić to polecenie?

Hollister rzucił zapaloną fajkę z taką siłą na stół, że iskry rozprysły się we wszystkie strony.

— Ależ, do diabła, czyż nie widzisz, w jakiej matni się znajduję? — zaryczał. — Jeśli zatrzymasz tę for-

mę, którą okazałeś w sobotę i jeśli reszta drużyny też ją utrzyma, to mam odwagę sięgnąć po puchar. Wiesz przecie, że drużyna, która w rozgrywkach o puchar dobrze się spisze, ma zawsze swoich adherentów i nawet nasza miastowa publika okazałaby więcej zainteresowania, jeśli szczęśliwie przebedziemy półfinał. Już robiłem sobie najpiękniejsze nadzieje, aż tu — krach! — przychodzi ten list. Tego Stopforda znieść nie mogę, jak czarta, ale nie nie może zmienić faktu, że on klub trzyma w kupie. Bóg wie, czemu on to robi, ale robi. Ma oczywiście więcej wpływu, niż wszyscy dyrektorzy i akuratnie z nim musiałeś ty zadrzeć! Piękna historia, nieprawdaż?

— Tak jest, Mr. Hollister. Ale proszę mi wierzyć, że ja temu nic nie jestem winien. Tego mistrza Stopforda spotkałem tylko jeden raz. Było to w sobotę po meczu, w domu młodej damy, której brat był swego czasu jednym z moich najlepszych przyjaciół. Mr. Stopford był, zdaje mi się, urażony moją obecnością, a gdy mu opowiedziałem, że jestem zawodowym piłkarzem i gram w klubie Hollywood, zaczął być prowokująco niegrzecznym. Gdyśmy się pożegnali, poszedł za mną i zaatakował mnie, kładąc mi rękę na ramieniu. Dałem mu do zrozumienia, że mu na żaden eksces, który może planował, nie pozwolę. To było wszystko, ale on chce teraz widocznie wykorzystać swoją pozycję w klubie, aby mnie z drogi usunąć. Ubolewam nad tem zająciem ze względu na pana, Mr. Hollister.

C. d. n.

V. Raid Automobilklubu Polski 4-11 lipca 1925 r.

Trzy samochody światowej sławy „Steyr” na starcie na Placu Saskim w Warszawie przed wyruszeniem na raid.

„TEHATE“

Przedstawiciele Fabryki Samochodów „STEYR“

TOW. DLA HANDLU, PRZEMYSŁU I ROLNICTWA
SPÓŁKA AKCYJNA

CENTRALA: WARSZAWA, KRAK. PRZEDMIEŚCIE 5

Telefony:
Nr. 257-89
i 71-05

Garaże i warsztaty reperacyjne: **Solec 103.**

Oddziały: **ŁÓDŹ, GDAŃSK, POZNAŃ, KRAKÓW, LWÓW, BORYSŁAW**